

RR-001-001532

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

February - 2019

Sanskrit : Paper - XIV

(Darshan)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001532

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના / Instructions : (૧) કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.

(1) Total questions are five.

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંકો ગુણ દર્શાવે છે.

(2) Figures to the right indicate marks.

૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે શ્લોકોનું સવિવરણ ભાષાંતર કરો : ૮
1 (a) Translate and explain any two of the following 8
verses :

(૧) જાતસ્ય હિ ધ્રુવો મૃત્યુર્ધુવં જન્મ મૃતસ્ય ચ ।
તસ્માદપરિહાર્યેઽર્થે ન ત્વં શોચિતુમર્હસિ ॥

(૨) ન હિ જ્ઞાનેન સદૃશં પવિત્રમિહ વિદ્યતે ।
તત્ત્વયં યોગસંસિદ્ધઃ કાલેનાત્મનિ વિન્દતિ ॥

(૩) ભોક્તારં યજ્ઞતપસાં સર્વલોકમહેશ્વરમ્ ।
સુહૃદં સર્વભૂતાનાં જ્ઞાત્વા માં શાન્તિમૃચ્છતિ ॥

(૪) યુક્તાહારવિહારસ્ય યુક્તચેષ્ટસ્ય કર્મસુ ।
યુક્ત સ્વપ્નાવબોધસ્ય યોગો ભવતિ દુઃખહા ॥

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે શ્લોકોની પૂર્તિ કરો : ૬

(b) Fill up any two of the following verses : 6

(૧) પ્રજહાતિ યદા સ્થિતપ્રજ્ઞસ્તદોચ્યતે ॥

(૨) યદા સંહરતે ચાયં તસ્ય પ્રજ્ઞા પ્રતિષ્ઠિતા ॥

(૩) ધ્યાયતો વિષયાન્પુંસઃ ક્રોધોઽભિજાયતે ॥

(૪) પ્રસાદે સર્વદુઃખાનાં બુદ્ધિઃ પર્યવતિષ્ઠતે ॥

- ૨ 'દર્શન' શબ્દનો અર્થ આપી ભારતીય દર્શનના ઉદ્દગમ અને વિકાસની ચર્ચા કરો. ૧૪
- 2 Discuss the origin and development of Indian Philosophy giving the meaning of 'દર્શન'. 14

અથવા / OR

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર પરિચયાત્મક નોંધ લખો : ૧૪
- 2 Write introductory notes on any two of the following : 14
- (૧) સાંખ્યદર્શન ।
- (૨) ન્યાયદર્શન ।
- (૩) વેદાન્તદર્શન ।
- (૪) જૈનદર્શન ।

- ૩ 'અર્જુન વિષાદયોગઃ' (અધ્યાય-૯) નો સાર આપી શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં તેનું મહત્ત્વ દર્શાવો. ૧૪
- 3 Summarise 'Arjun Vishad Yoga' and discuss it's significance in the Shreemad Bhagavat Geeta. 14

અથવા / OR

- ૩ 'ગીતા સુગીતા કર્તવ્યા કિમન્યૈઃ શાસ્ત્રવિસ્તરૈઃ ।' ચર્ચો. ૧૪
- 3 'ગીતા સુગીતા કર્તવ્યા કિમન્યૈઃ શાસ્ત્રવિસ્તરૈઃ ।' Discuss fully. 14
- ૪ 'રાજવિદ્યારાજગુહ્યયોગઃ' (અધ્યાય-૯) નો સારાંશ આપી, ગીતામાં તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
- 4 Summarise the 'રાજવિદ્યારાજગુહ્યયોગઃ' (અધ્યાય-૯) and explain its importance in the ગીતા । 14

અથવા / OR

- ૪ "ગીતા જીવન જીવવાની કલા શીખવે છે." - ચર્ચો. ૧૪
- 4 "Geeta teaches the art of life living." - Discuss. 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર વિસ્તૃત નોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write notes in detail on any two of the following : 14
- (૧) ગીતાયાઃ યજ્ઞભાવના ।
- (૨) આત્મસંયમયોગઃ ।
- (૩) ચતુર્વિધાભક્તાઃ ।
- (૪) શુક્લ-કૃષ્ણગતિઃ ।